

ಕೆಸದ ಲಾರಿ ಬಂದಿದೆ

Stories speak...!

Stories are the heartbeat of life, weaving together the bittersweet moments that shape our existence. They ignite our spirit, empower us to face life's challenges, and guide us through the complexities of the world. From the digital age to women's rights, from nature conservation to the pursuit of livelihood, and from embracing life's trials to exercising our right to vote – these stories illuminate the path to a meaningful life. Stories woven around 'Critical Life Skills' not only entertain but also cultivate wisdom, enhance our reasoning, and teach us the art of making informed and thoughtful decisions. Step into the narrative, reflect deeply, and let the stories lead you forward!

Coordinator: Prof. Usha Sharma, Professor & In-charge, Cell for National Centre for Literacy, NCERT, New Delhi

Writer: Dr. Mohd. Sajid Khan

Illustrations: B. Shivranjani

Typography: Shiva Makwana, Creative Director, Lawnchair Studios and Litmus Studios, Mumbai

Layout: Mohd. Nazim, Designer

Translation: Central Institute of Indian Languages, Mysore

Reviewer: Central Institute of Indian Languages, Mysore

Guidance: Prof. Nina Sabnani, Animator and Guest Faculty, Department of Design, IIT Hyderabad

Acknowledgements:

Akshay Kumar Dixit, Mentor Teacher, Delhi Administration

Shyam Singh Sushil, Writer

Dr. Vibhuti Pandya, Head, Animation & Multimedia Department, BIT Jaipur

Gautam Goswami, Assistant Professor, Animation & Multimedia Department, BIT Jaipur

IIT Hyderabad: Dr. Prasad S. Onkar, Associate Professor and Head, Department of Design; Prof. Deepak John Matthew, Professor, Department of Design; Delwyn Jude Remedios, Assistant Professor, Department of Design; Ankita Roy, Assistant Professor, Department of Design; Dr. Mohd. Shahid, Assistant Professor, Department of Design; Dr. Saurav Deori, Assistant Professor, Department of Design; Dr. Shuhita Bhattacharjee, Assistant Professor, Department of Liberal Arts

Mohd. Shah Alam, Senior Consultant (ICT), Cell for National Centre for Literacy, NCERT

Bhawna Khera, Junior Project Fellow, Cell for National Centre for Literacy, NCERT

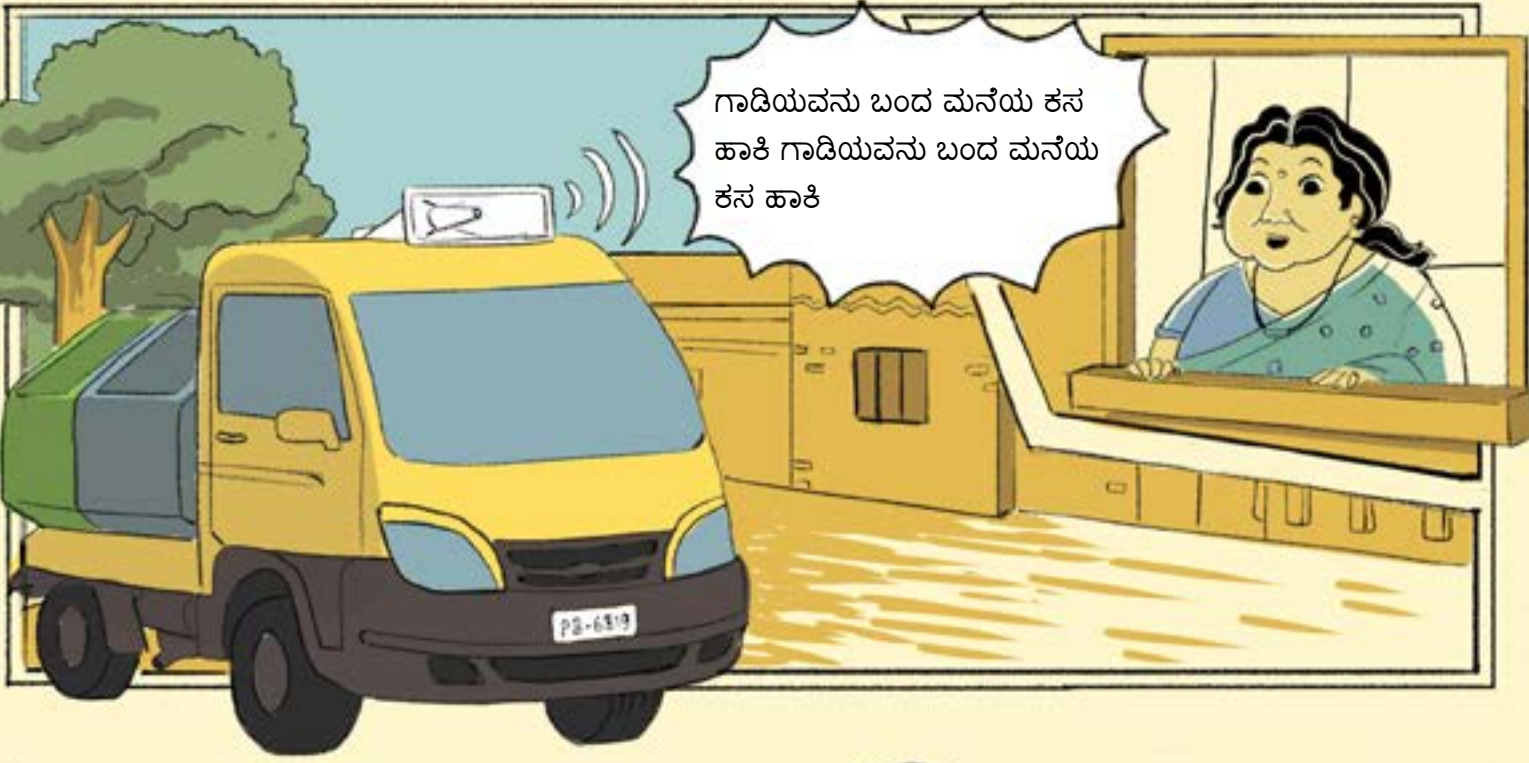
कसद लारी बन्दिद

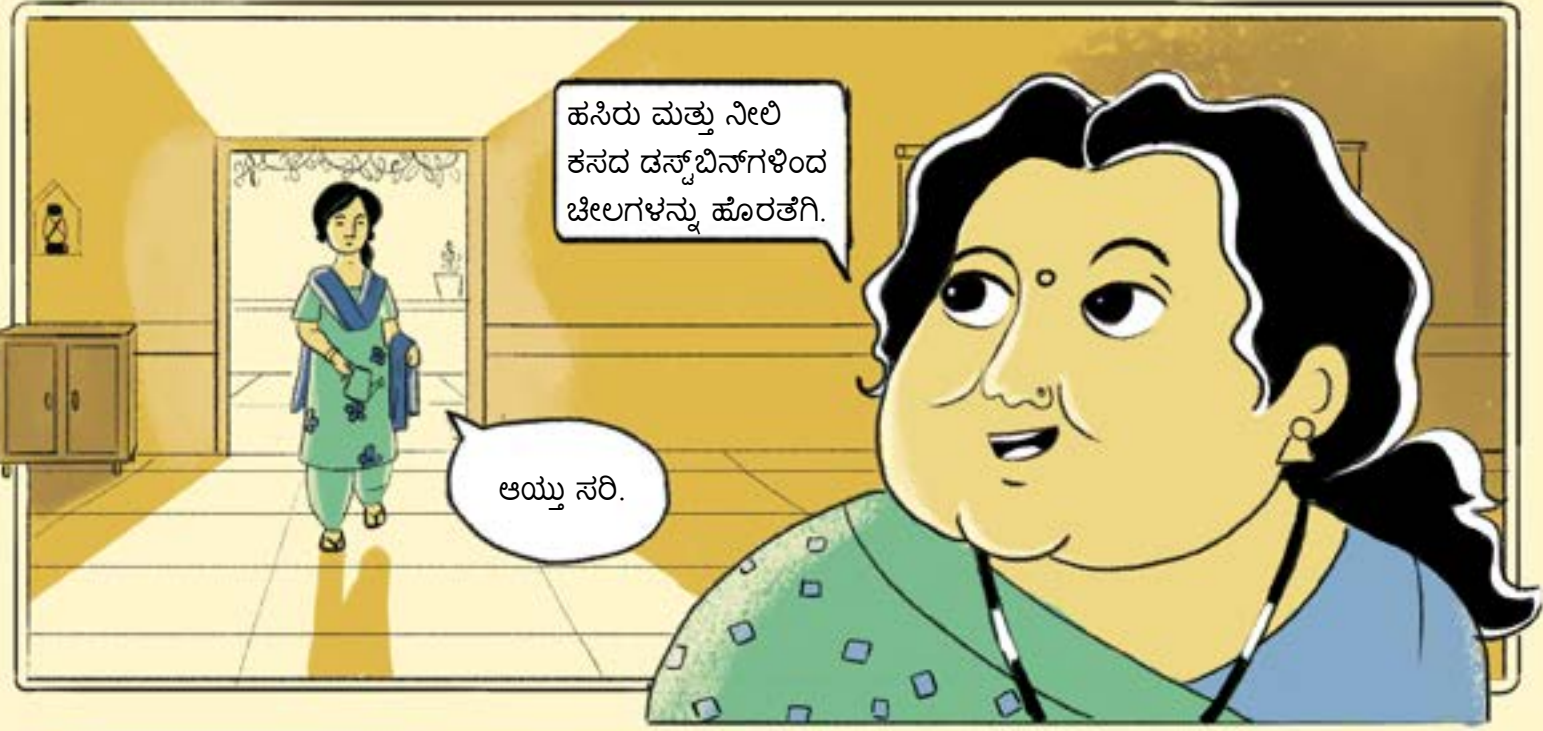
लैखकरु-डल.डुलकडुडुदु सलडलदु डुलनु

सडलतुडु-डु शलवरडुडुनल

रलषुडुडुडु शैकषलक अनुसंधलन और डुरशलकषण डुरलषदु
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING

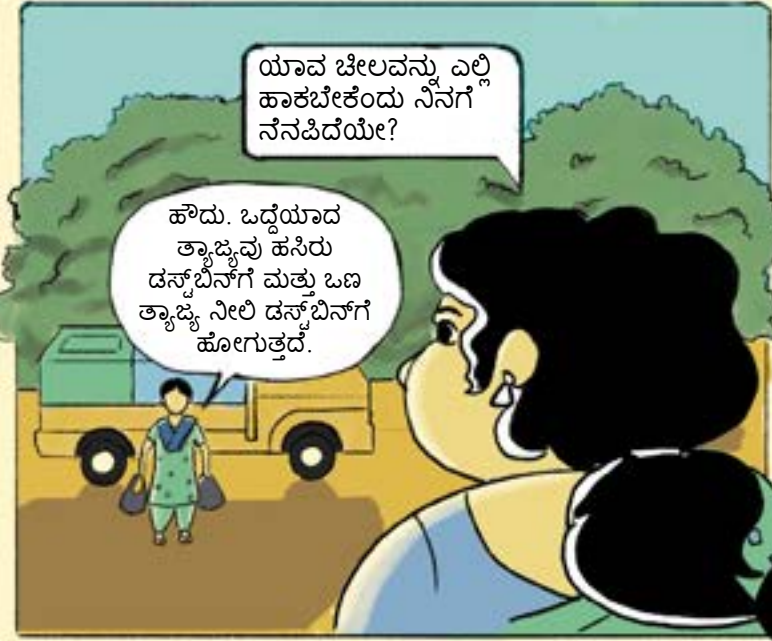
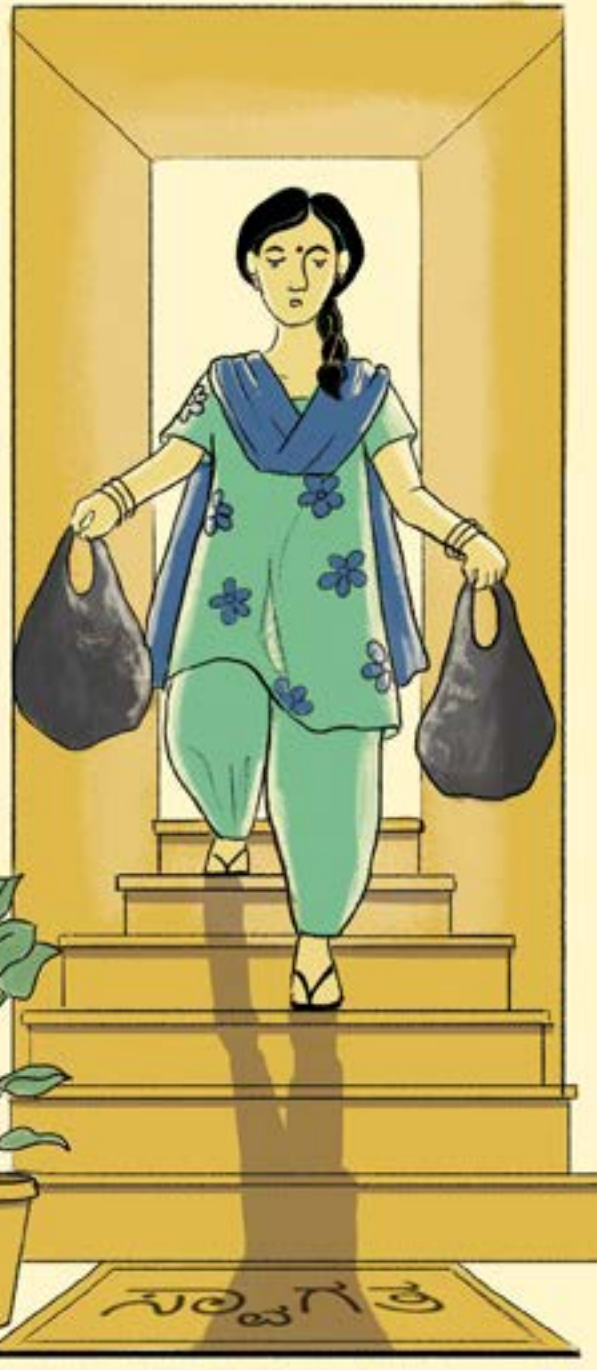

ಹಸಿರು ಮತ್ತು ನೀಲಿ ಕಸದ ಡಸ್ಟ್‌ಬಿನ್‌ಗಳಿಂದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆ.

ಆಯ್ತು ಸರಿ.

ಶಾಂತಿ ಎರಡೂ ಡಸ್ಟ್‌ಬಿನ್‌ಗಳಿಂದ ಚೀಲಗಳನ್ನು ಹೊರತೆಗೆದಳು.

ಯಾವ ಚೀಲವನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಿನಗೆ ನೆನಪಿದೆಯೇ?

ಹೌದು. ಒದ್ದೆಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಹಸಿರು ಡಸ್ಟ್‌ಬಿನ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ ನೀಲಿ ಡಸ್ಟ್‌ಬಿನ್‌ಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ.

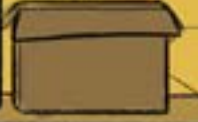

ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಶಾಂತಿ ತಾನು ಮೊಟ್ಟೆಯ ಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು
ತಪ್ಪಾದ ಡಸ್ಟ್‌ಬಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆಯೇ ಎಂದು
ಯೋಚಿಸಿದಳು!

?

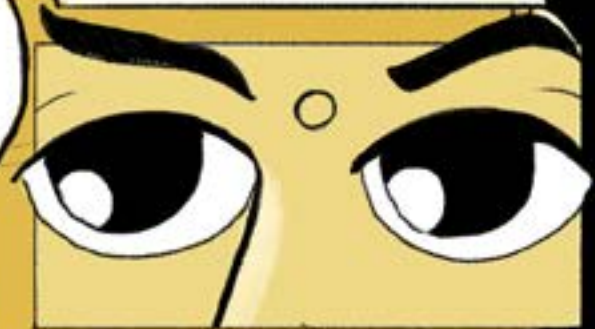
?

ಅವಳು
ಅಮ್ಮಾವರನ್ನು
ಕೇಳಿದಳು...

ಅಮ್ಮಾವರೇ, ನಾನು
ಮೊಟ್ಟೆಯ ಚಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು
ಒದ್ದ ಕಸದಲ್ಲಿ ಎಸೆದಿದ್ದೆ.
ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯಕ್ಕೆ
ಎಸೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತಲ್ಲವೇ?

ಅಮ್ಮಾವರು ಶಾಂತಿಯ
ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿದರು ...

ಆಗ ಅವಳು ನಗುತ್ತಾ ಹೇಳಿದಳು...

ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ! ಮೊಟ್ಟೆಯ
ಚಿಪ್ಪುಗಳು ಒಡ್ಡೆಯಾದ
ಕಸದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ
ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಅಮ್ಮಾವರು ಒಂದು
ಗುಟುಕು ಚಹಾ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡರು.

ಸರಿ ಹೇಳು, ಈ ಮರದ
ಟೀ ಕಪ್ ಒಡೆದರೆ ಯಾವ
ಕಸದಲ್ಲಿ ಹಾಕುತ್ತೇವೆ?

ಇದನ್ನು ನಾವು ಒಣ
ತ್ಯಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ
ಎಸೆಯುತ್ತೇವೆ. ನನಗೆ
ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪಿದೆ
ಅಮ್ಮಾವರೇ.

ಈಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನವಾಗಿತ್ತು.
ಮನೆಯ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ
ಬಹುತೇಕ ಮುಗಿದಿತ್ತು.
ಆದರೆ ಶಾಂತಿ ಮಾತ್ರ
ಯಾವ ಎಂತಹ
ಗೊಂದಲದಲ್ಲಿದ್ದಳೋ
ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಮ್ಮಾವರೇ,
ಎಲೆ ಕಸವನ್ನು
ಒಂದೇ ವಾಹನದಲ್ಲಿ
ತೆಗೆದುಕೊಂಡು
ಹೋಗುವಾಗ ನಾವು
ಏಕೆ ಕಸವನ್ನು
ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುತ್ತೇವೆ?

ನಾನು
ವಿವರಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಸಿರು ತೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾದ
ಒದ್ದೆಯಾದ ತ್ಯಾಜ್ಯವು ಅಂದರೆ
ಹಣ್ಣು ಮತ್ತು ತರಕಾರಿ ಸಿಪ್ಪೆಗಳು,
ಮೊಟ್ಟೆಯ ಚಿಪ್ಪುಗಳು, ಹಾಳಾದ
ಆಹಾರ ಮುಂತಾದ ಮೂಲತಃ
ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಭೂಮಿಗೆ ಮತ್ತೆ
ಮಿಶ್ರಣವಾಗುವ ತ್ಯಾಜ್ಯವಾಗಿದೆ.
ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗದಂತೆ
ಗೊಬ್ಬರವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಬಹುದು.

ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ, ನೀಲಿ ಡಸ್ಟ್‌ಬಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾದ
ಕಾಗದ, ಗಾಜು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್, ಲೋಹ, ಆಹಾರ
ಪ್ಯಾಕೇಜಿಂಗ್ ವಸ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಒಣ
ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮರುಬಳಕೆಗಾಗಿ ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಕಲುಷಿತಗೊಳಿಸಬಾರದು ಎಂಬ
ಕಾರಣದಿಂದ ತೇವ ಮತ್ತು ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು
ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ, ತ್ಯಾಜ್ಯವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು,
ನಾವು ಅದನ್ನು ವಿವಿಧ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ
ಹಾಕುತ್ತೇವೆ.

ಒಣ ತ್ಯಾಜ್ಯ

ಆದ್ದು ಕಸ

10% ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ

10% ವಿಷಕಾರಿ ತ್ಯಾಜ್ಯ

40% ಕಸವನ್ನು ಮರುಬಳಕೆ
ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ

60% ಸಾವಯವ ತ್ಯಾಜ್ಯ

ಶಾಂತಿ ಅಮ್ಮಾವರೇ,
ಹೇಳುವುದನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು
ಆಲಿಸಿದಳು...

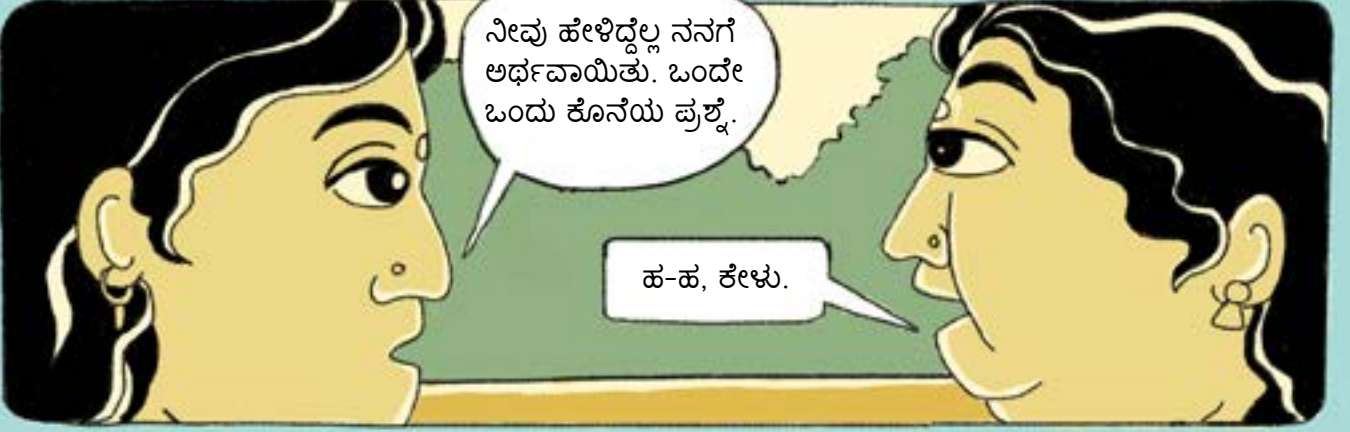

ನಂತರ ಅವಳು ಹೇಳಿದಳು-

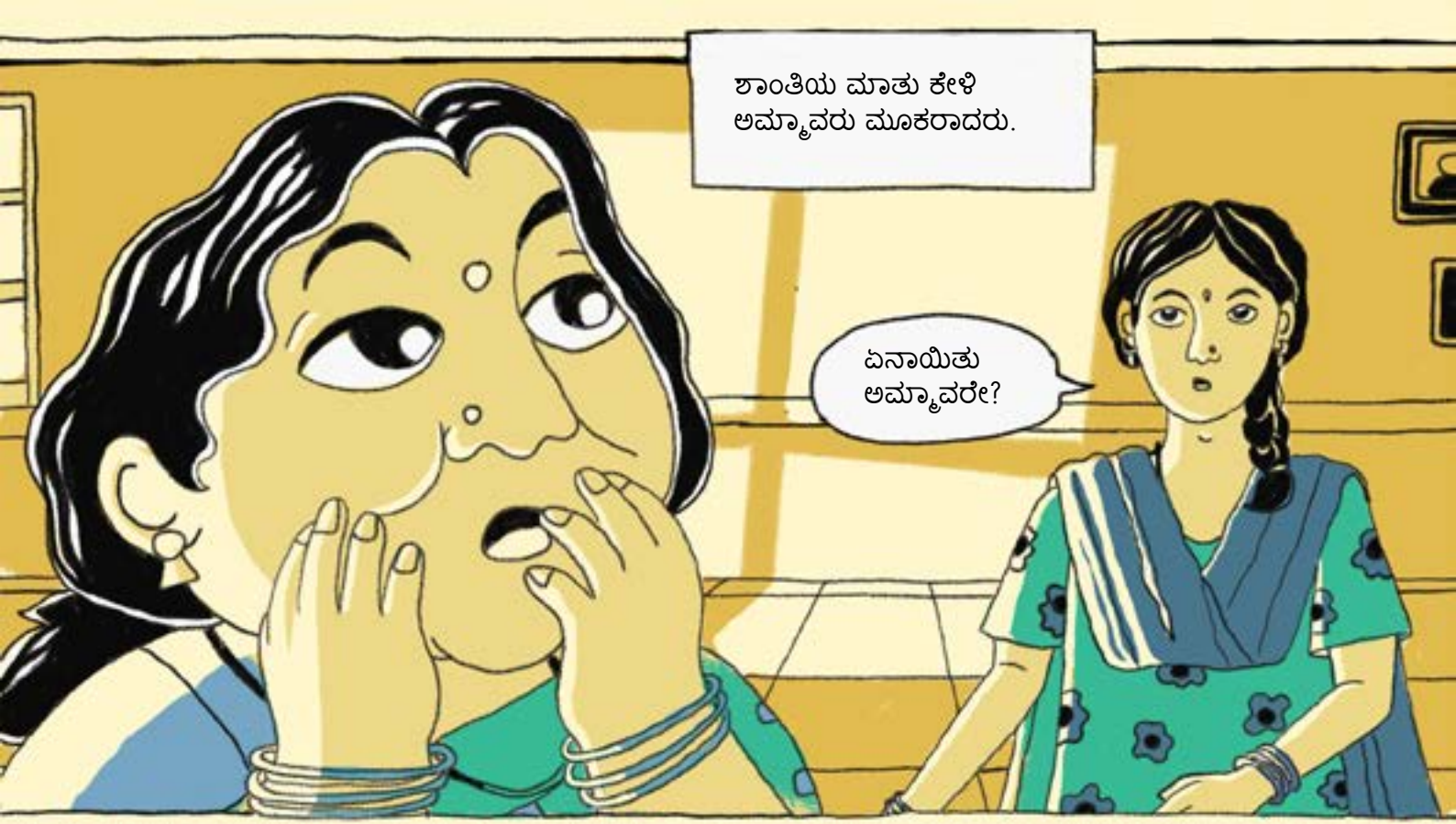

ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದೆಲ್ಲ ನನಗೆ
ಅರ್ಥವಾಯಿತು. ಒಂದೇ
ಒಂದು ಕೊನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಹ-ಹ, ಕೇಳು.

ನೀವು ಖರೀದಿಸಿ ತರುವ ಡಸ್ಟ್‌ಬಿನ್‌ಗೆ
ಹಾಕುವ ದೊಡ್ಡ ಕಾಗದದ ಹಾಳೆಗಳು
ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗಿ
ಸಣ್ಣ ತುಂಡುಗಳಾಗಿ ಒಡೆದು
ಗೊಬ್ಬರವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ನನಗೆ
ತಿಳಿದಿದೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನೀವು
ಕಸವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಣ್ಣ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್
ಚೀಲಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತೀರಿ. ಅವು
ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹಾನಿಕಾರಕವಲ್ಲವೇ?

ಶಾಂತಿಯ ಮಾತು ಕೇಳಿ
ಅಮ್ಮಾವರು ಮೂಕರಾದರು.

ಏನಾಯಿತು
ಅಮ್ಮಾವರೇ?

ಅಮ್ಮಾ ನಗುತ್ತಾ
ಹೇಳಿದರು-

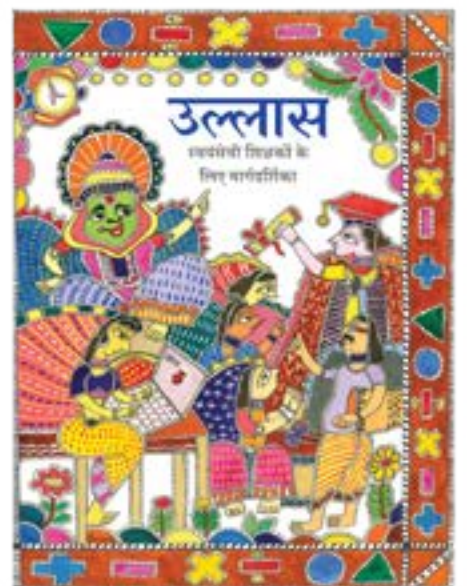
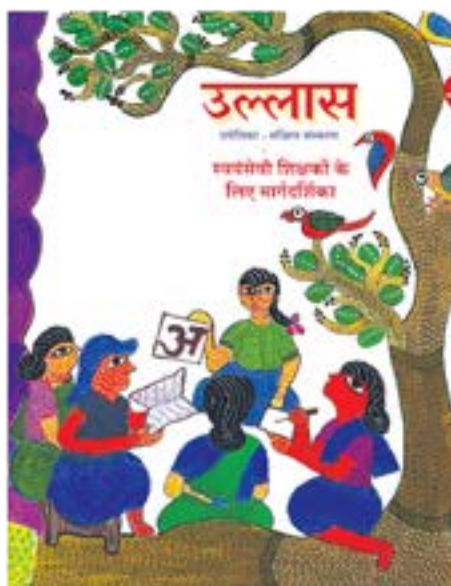
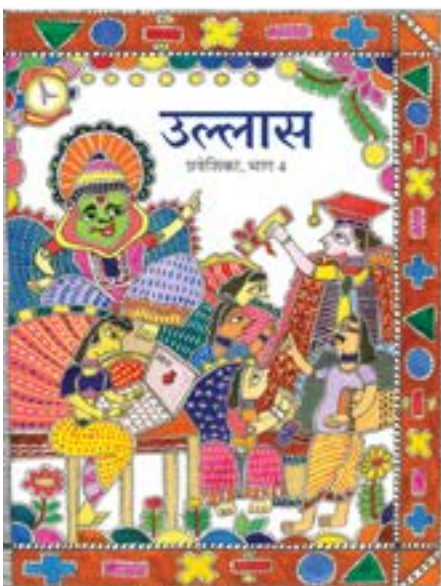
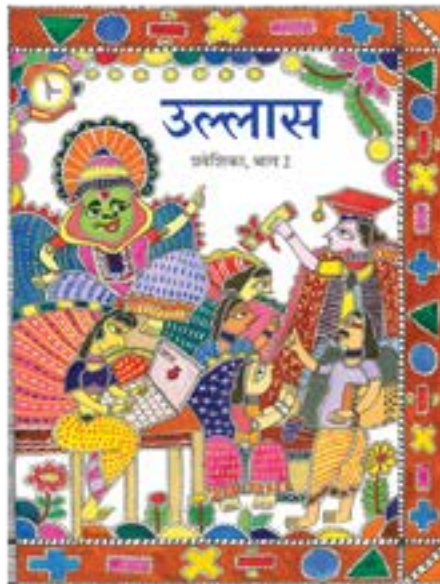
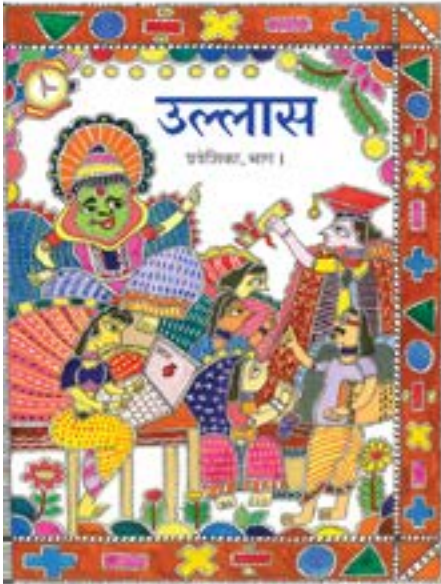
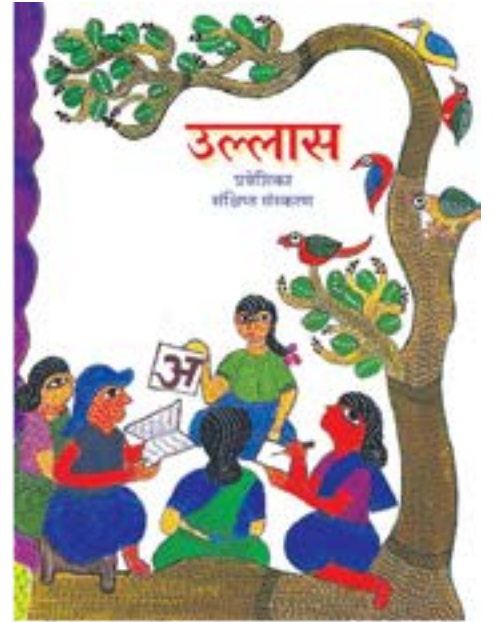
ನೀವು ಹೇಳಿದ್ದು
ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸರಿ ಶಾಂತಿ.

ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಚೀಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಸ
ಸಂಗ್ರಹಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ.
ಇಂದಿನಿಂದ ನಾನು ಇದಕ್ಕೂ ಸಹ
ಗಮನಕೊಟ್ಟೀನಿ.

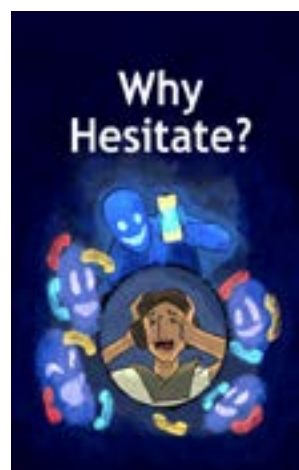
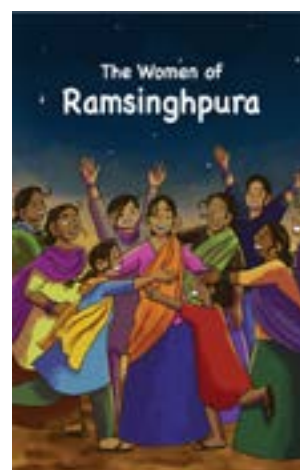
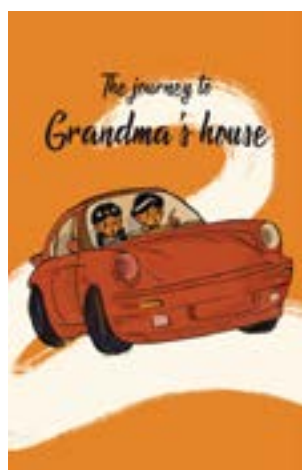
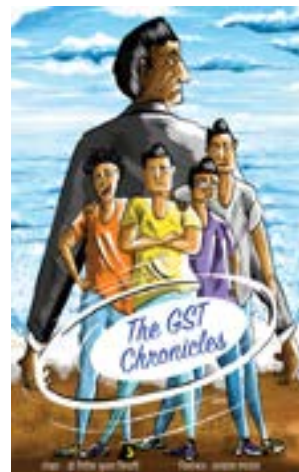
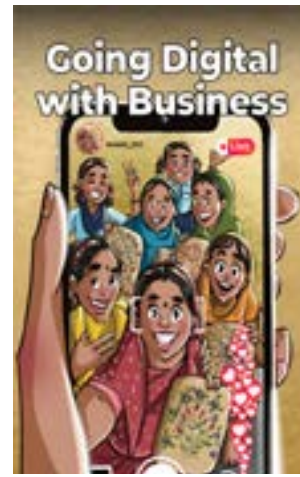

CELL FOR NATIONAL CENTRE FOR LITERACY
राष्ट्रीय साक्षरता केंद्र-प्रकोष्ठ

Story Books

Based on Critical Life Skills

ಜಾಲಕ ಮನೆಗೆ ಬಂದನು
ಸೆಕೆರ ನಿ ಕಾಲ

ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆ

NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्
NATIONAL COUNCIL OF EDUCATIONAL RESEARCH AND TRAINING